

ROMÂNIA

CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII

SECȚIA PENTRU JUDECĂTORI

HOTĂRÂREA nr. 1628

din 24 noiembrie 2016

Prin Raportul nr. 4161/IJ/2253/DIJ/2016 s-a consemnat rezultatul privind verificarea modului de respectare a dispozițiilor Legii nr. 51/1995 privind organizarea și exercitarea profesiei de avocat, referitoare la verificarea calității de avocat a persoanelor care acordă asistență juridică.

Analizând înscrisurile, Secția pentru judecători reține verificările din cuprinsul Raportului nr. 4161/IJ/2253/DIJ/2016 și formulează următoarele observații:

Prin Hotărârea nr. 904/03.11.2015 a Secției pentru judecători a Consiliului Superior al Magistraturii s-a dispus în temeiul dispozițiilor art. 74 alin. (1) din Legea nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, republicată, cu modificările și completările ulterioare, sesizarea Inspecției Judiciare în vederea efectuării unui control cu privire la respectarea de către instanțe a dispozițiilor Legii nr. 51/1995 privind organizarea și exercitarea profesiei de avocat, în ceea ce privește verificarea calității de avocat a persoanelor care acordă asistență juridică.

Verificările au avut în vedere următoarele aspecte:

- modul concret de aplicare la nivelul curții de apel și instanțelor arondate a dispozițiilor hotărârii nr. 79/26.01.2015 a Secției pentru judecători a Consiliului Superior al Magistraturii;

- identificarea practicii existente în ceea ce privește verificarea calității de avocat a persoanelor care acordă asistență juridică părților și evidențierea situațiilor de practică neunitară dacă este cazul;
- modalitatea de soluționare a situațiilor în care este constatată/invocată în cursul judecății, exercitarea unor activități specifice profesiei de avocat de către persoane care nu funcționează în cadrul formei de organizare profesională recunoscută prin Legea nr. 51/1995 privind exercitarea profesiei de avocat, cu evidențierea situațiilor în care au fost constatate practici diferite (instanță, număr dosar, număr hotărâre)
- menționarea practicilor neunitare constatate și măsurile concrete luate pentru uniformizarea practicilor, cu evidențierea explicită a măsurilor dispuse sub acest aspect de fiecare instanță (menționarea, dacă a fost cazul, a hotărârilor colegiilor de conducere sau a actului de dispoziție emis);
- practica instanțelor din perspectiva dispozițiilor art. 35 și art. 36 din OUG nr. 51/2008 modificată, în situația în care delegațiile emise pentru asistență extrajudiciară sunt folosite pentru reprezentarea/asistarea părților în fața instanței de judecată.
- concluziile rezultate din dezbateri și eventualele măsuri dispuse pentru unificarea practicii, în situația în care problematica expusă în precedent a determinat necesitatea discutării acestor aspecte în cadrul pregătirii profesionale sau a ședințelor de unificare a practicii judiciare;
- evidențierea altor probleme de drept care au generat o practică neunitară sub aspectul verificării calității de avocat a persoanelor care reprezintă sau acordă asistență juridică și măsurile concrete luate în vederea uniformizării practicilor;
- propuneri de bune practici sau eventuale modificări ale normelor legale și regulamentare aplicabile, în vederea asigurării unei practici judiciare și administrative unitare în această materie.

Date statistice

Secția pentru judecători constată că în lipsa unor instrumente specifice (indicatori statistici sau obiect) care să permită identificarea tuturor situațiilor în care persoane care

nu dețineau calitatea de avocat, stabilită în conformitate cu prevederile Legii nr. 51/1995, desfășurau activități specifice acestei profesii, instanțele nu au avut posibilitatea să furnizeze date statistice exacte, astfel că prezenta analiză are la bază situațiile cu caracter preponderent exemplificativ comunicate de acestea.

Pe cale de consecință, nu s-a putut stabili cu exactitate numărul real al situațiilor de acest gen, cu atât mai mult cu cât, nefiind reglementată o obligație în acest sens, la nivelul instanțelor nu este ținută o evidență a acestor cazuri.

Din datele comunicate de instanțe și din verificările efectuate a rezultat că, în perioada de referință (01.01.2015, la zi) incidența situațiilor în care persoanele verificate nu au calitatea de avocat, calitate stabilită în conformitate cu prevederile Legii nr. 51/1995, a fost una foarte redusă.

Natura incidentelor ce se impun a fi soluționate în cazul în care se pune problema exercitării fără calitate a profesiei de avocat, nu permite identificarea tuturor situațiilor ce au existat de-a lungul timpului (perioada de referință) la nivelul instanțelor, astfel că raportul are la bază datele comunicate de instanțe în aceste condiții.

Majoritatea instanțelor au comunicat că nu au existat situații de acest gen. În cazul instanțelor în care au fost identificate astfel situații, fie au fost indicate, în concret, dosarele și măsurile dispuse, fie a fost prezentată generic practica instanței în materie.

În condițiile mai sus expuse au fost comunicate de instanțele verificate un număr de 68 de situații în care s-a stabilit că asistența sau reprezentarea părților era realizată de persoane care nu dețineau calitatea de avocat, calitate stabilită în conformitate cu prevederile Legii nr. 51/1995, după cum urmează: Curtea de Apel Brașov – 9 dosare; Curtea de Apel București – 12 dosare; Curtea de Apel Cluj – 7 dosare; Curtea de Apel Constanța – 5 dosare; Curtea de Apel Craiova – 6 dosare; Curtea de Apel Galați – 7 dosare; Curtea de Apel Iași – 3 dosare; Curtea de Apel Oradea – 5 dosare; Curtea de Apel Pitești – 6 dosare; Curtea de Apel Suceava – 2 dosare; Curtea de Apel Târgu Mureș – un dosar; Curtea de Apel Timișoara – 5 dosare.

Unele instanțe, deși au prezentat practica în materia analizată, nu au menționat, în concret, dosarele în care s-au ivit astfel de incidente.

Curțile de Apel Alba Iulia, Bacău și Ploiești au precizat că nu au identificat, în perioada de referință, incidența unor situații în care s-a stabilit că asistența sau reprezentarea părților era realizată de persoane care nu dețineau calitatea de avocat, calitate stabilită în conformitate cu prevederile Legii nr. 51/1995.

PREZENTAREA PRACTICII INSTANȚELOR JUDECĂTOREȘTI ÎN PRIVINȚA VERIFICĂRII CALITĂȚII DE AVOCAT A PERSOANELOR CARE ACORDĂ ASISTENȚĂ JURIDICĂ

Modul concret de aplicare la nivelul curților de apel și instanțelor arondate a dispozițiilor hotărârii nr. 79/26.01.2015 a Secției pentru judecători a Consiliului Superior al Magistraturii

Hotărârea nr. 79/26.01.2015 a Secției pentru Judecători a Consiliului Superior al Magistraturii a fost adusă la cunoștința judecătorilor din cadrul tuturor instanțelor, fiind discutată de conducerea instanțelor cu judecătorii și, în unele situații, afișată pe pagina de intranet a instanței, luându-se măsuri concrete pentru punerea în executarea a acestei hotărâri.

La nivelul majorității instanțelor, în timpul ședințelor de judecată este accesibil portalul EMAP - secțiunea „Tabloul avocaților”, în vederea confirmării înscrierii în tabloul Barourilor componente ale Uniunii Naționale a Barourilor din România a avocaților cu delegație în dosarele aflate pe rol.

În acest sens, prin intermediul compartimentelor de informatică juridică din cadrul curților de apel s-au adoptat modalități tehnice care să permită accesarea „Tabloului avocaților” fie din portalul EMAP, fie prin crearea unui link, care să asigure același acces.

Regula generală este aceea că s-au creat condițiile pentru accesarea „Tabloului avocaților” de pe calculatoarele din sălile de judecată și verificările care se impun pot fi realizate în această modalitate.

Au fost identificate și instanțe la nivelul cărora punerea în executarea a dispozițiilor hotărârii nr. 79/26.01.2015 a Secției pentru Judecători a Consiliului Superior al Magistraturii nu s-a realizat, fiind prezentate următoarele argumente:

În cadrul Tribunalului Satu Mare, punerea în executarea a dispozițiilor hotărârii nr. 79/26.01.2015 este în prezent suspendată, în sensul că la calculatoarele din sălile de ședință puse la dispoziția completelor de judecată nu este asigurat accesul la internet întrucât clădirea în care funcționează Tribunalul Satu Mare se află în reparații capitale, iar unele săli de ședință au fost organizate provizoriu în încăperi care după finalizarea lucrărilor vor avea altă destinație.

Motive tehnice au fost invocate și de Judecătoria Podu Turcului, Baia de Aramă, fără a se preciza în ce constau, în concret, aceste aspecte de ordin tehnic.

Nici la *Judecătoria Miercurea Ciuc* nu a fost instalat portalul EMAP în sălile de ședințe, iar în situațiile în care s-a impus verificarea calității de avocat s-a menționat că se dispune suspendarea ședinței de judecată, în vedere efectuării verificărilor.

La Judecătoria Râmnicu Vâlcea, portalul EMAP nu este instalat în toate sălile de judecată, apreciindu-se că această modalitate de verificare a fost reglementată ca și posibilitate, nu ca o obligativitate. Calitatea de avocat a persoanelor care acordă asistență juridică părților este verificată fie prin folosirea portalului EMAP - Secțiunea tabloul avocaților, fie prin emiterea unor adrese la barourile componente ale Uniunii Naționale a Barourilor din România ori verificarea listelor cu avocați definitiv și stagiați au fost verificate și pe site-ul [legislatie.just.ro/legături utile/tablou avocați](http://legislatie.just.ro/legaturi-utile/tablou-avocati).

La Tribunalul Cluj și instanțele din circumscripția teritorială a acestuia nu se folosește portalul EMAP - secțiunea Tabloul avocaților pentru verificarea în timpul ședinței de judecată a avocaților înscrși în tabloul Barourilor componente ale Uniunii Naționale a Barourilor din România, pe de o parte având în vedere împrejurarea că portalul nu este instalat pe calculatorul din sala de judecată întrucât conexiunea la internet suferă numeroase întreruperi pe parcursul unei zile, iar pe de altă parte având în vedere faptul că s-a apreciat că ar fi dificilă consultarea portalului în timpul ședinței de judecată.

Verificarea calității de avocat a persoanelor care acordă asistență juridică părților se face pe baza împuternicirii avocațiale și cu consultarea listei menționate anterior. Majoritatea avocaților care acordă asistență judiciară părților în dosarele aflate pe rolul instanțelor clujene sunt prezenți frecvent la instanță, verificarea fiind necesară doar pentru a se putea observa dacă există vreo suspendare a acestora din activitate, în situațiile

în care în instanță se prezintă avocați noi. Verificarea acestora se face ulterior prin consultarea tabloului avocaților.

În situațiile în care există îndoieli cu privire la calitatea de avocat a persoanelor care acordă asistență juridică, acestora li se solicită legitimația de serviciu: există situații în care judecătorii verifică înainte de primul termen de judecată calitatea de avocat a persoanei care acordă asistență juridică, folosind portalul UNBR. Nu există o practică în sensul verificării calității de avocat folosind portalul EMAP, datorită faptului că este mai facilă utilizarea portalului UNBR (nu e nevoie de acces pe bază de parolă, etc.).

În mod similar se procedează în cazul în care se contestă calitatea de avocat de către reprezentantul celorlalte părți sau de către avocați prezenți în sala de judecată.

Existența unor dificultăți în accesarea portalului EMAP în timpul ședinței de judecată au fost semnalate și de alte instanțe, dificultățile fiind determinate fie de modificarea la intervale relativ scurte a parolelor de acces la portalul EMAP, fie de calitatea conexiunii la internet.

Astfel, *Judecătoria Năsăud* a sesizat faptul că parola de acces la portalul EMAP se modifică periodic, fiind comunicată cu întârziere, încât, frecvent, există situații în care, din acest motiv, în fapt, logarea nu este posibilă. Situații similare au sesizat și Judecătoriile Craiova, Drăgășani.

Pe de altă parte, unele instanțe, deși au realizat măsurile tehnice pentru accesarea portalului EMAP - secțiunea „Tabloul avocaților” în timpul ședințelor de judecată, nu recur, în fapt, la această modalitate de verificare, procedând la verificarea calității prin solicitarea legitimației de avocat ori prin verificarea conținutului delegațiilor depuse la dosar (în acest sens procedând, de exemplu, instanțe din raza Curții de Apel Bacău).

Au fost instanțe (de exemplu, Judecătoria Becelean, Judecătoria Podu Turcului) care au învederat că nu s-au regăsit situații practice în care să fie necesară aplicarea Hotărârii nr. 79/2015 a Secției pentru judecătoria a Consiliului Superior al Magistraturii, deoarece în instanțe s-au prezentat exclusiv avocați din barourile locale, a căror identitate și calitate erau cunoscute, atât de judecători, cât și de ceilalți avocați.

Practica instanțelor în ceea ce privește verificarea calității de avocat a persoanelor care acordă asistență juridică părților și modalitatea de soluționare a

situațiilor în care este constatată/invocată în cursul judecății, exercitarea unor activități specifice profesiei de avocat de către persoane care nu funcționează în cadrul formei de organizare profesională recunoscută prin Legea nr. 51/1995 privind exercitarea profesiei de avocat

Pentru a se constata îndeplinirea calității de avocat a persoanelor care acordă asistență juridică sau reprezintă părțile în proces se procedează la verificarea avocaților înscrși în tabloul barourilor componente ale Uniunii Naționale a Barourilor din România, în condițiile Legii nr. 51/1995 privind organizarea și exercitarea profesiei de avocat, cu modificările și completările ulterioare.

În acest sens se reține că, potrivit art. 26 alin. (1)-(3) din Legea nr. 51/1995, republicată și modificată, exercitarea oricărei activități de asistență juridică specifică profesiei de avocat și prevăzută la art. 3 de către o persoană fizică sau juridică ce nu are calitatea de avocat înscris într-un barou și pe tabloul avocaților aceluși barou constituie infracțiune și se pedepsește potrivit legii penale. Instanțele sunt obligate să verifice și să se pronunțe asupra calității de reprezentant al unei persoane care se prezintă ca avocat, exercitând acte specifice acestei profesii și folosind însemnele profesiei de avocat. Actele specifice profesiei de avocat, efectuate în mod public de o persoană care nu a dobândit calitatea de avocat în condițiile prezentei legi, sunt nule dacă s-a produs o vătămare ce nu poate fi remediată în alt mod, în afară de cazul în care modul de îndeplinire a acestora a fost de natură să producă o eroare comună cu privire la calitatea celui care le-a săvârșit.

La baza verificării calității de avocat se află împuternicirea avocațială depusă la dosar cu privire la care completul de judecată analizează respectarea cerințelor art. 126 alin.(1) din Hotărârea Uniunii Naționale a Barourilor din România nr. 64/03.12.2011 privind adoptarea Statutului profesiei de avocat ("Contractul de asistență juridică prevede, în mod expres, întinderea puterilor pe care clientul le conferă avocatului. În baza acestuia, avocatul se legitimează față de terți prin împuternicirea avocațială întocmită conform anexei nr. II").

În concret, verificarea calității de avocat a persoanelor care acordă asistență juridică părților constă în examinarea împuternicirii avocațiale, sub aspectul validității acesteia, pentru a se asigura respectarea dispozițiilor Legii nr. 51/1995. Împuternicirea avocațială

se verifică atât din punct de vedere formal, cât și al conținutului, pentru a se stabili existența tuturor mențiunilor necesare, semnarea și parafarea sa.

Totodată, se solicită prezentarea unui document doveditor al calității de avocat (legitimatie/card), urmărindu-se ca actul prezentat să fie valabil și avizat la zi.

Se procedează și la verificarea tabloului avocaților, cu preponderență în situațiile în care persoana care se prezintă astfel nu este o persoană care se înfățișează în mod obișnuit în fața președintelui completului de judecată.

În celelalte cazuri, în raport de împrejurarea că, din activitatea desfășurată, calitatea de avocat îi este cunoscută judecătorului, nu se procedează în fiecare ședință, respectiv în fiecare dosar, la legitimarea avocaților care se prezintă în fața instanței.

Situațiile în care s-a constatat exercitarea unor activități specifice profesiei de avocat de către persoane care nu funcționează în cadrul formei de organizare profesională recunoscută prin Legea nr. 51/1995 au fost incidente, preponderent, în materie civilă.

Astfel, în materie civilă, în situația în care este constatată/invocată în cursul judecății exercitarea unor activități specifice profesiei de avocat de către persoane care nu funcționează în cadrul formei de organizare profesională recunoscută prin Legea nr.51/1995, se pune în discuție excepția lipsei calității de reprezentant. *De regulă*, instanța pune în vedere persoanei reprezentate că are posibilitatea angajării unui avocat sau cea a mandatării respectivei persoane. În situația în care părțile sunt prezente personal la dezbateri, li se solicită să precizeze dacă își însușesc acțiunea ori susținerile prin semnătură, iar în cazul în care lipsesc, acestea au fost citate în acest sens.

În cele mai multe cazuri, la termenul subsecvent, respectivele persoane au prezentat procuri judiciare ori instanța a luat act de declarația expresă a părții vizând mandatul acordat, continuând procesul în calitate de mandatar convențional ai părților, în condițiile art. 83 alin. (1) noul Cod de procedură civilă (art. 68 alin. (4) vechiul Cod de procedură civilă).

În funcție de poziția părților, în unele situații instanțele au admis excepția lipsei calității de reprezentant a persoanelor în privința cărora s-a constatat că nu funcționează în cadrul formei de organizare profesională recunoscută prin Legea nr. 51/1995.

Spre exemplu, în dosarul nr. _____ al *Tribunalului Timiș*, prin decizia civilă nr. _____ instanța a reținut că numitul MM nu se regăsește în tabloul avocaților UNBR, astfel că acesta nu are dreptul să asiste și să reprezinte persoanele fizice și persoanele juridice în fața instanțelor judecătorești decât în baza unei procuri speciale legalizate, conform art. 68 alin. (1) Cod procedură civilă.

Cum, la solicitarea tribunalului de a face dovada calității de reprezentant al celorlalte persoane menționate ca recurenți în cererile de recurs, MM nu a depus o astfel de procură, instanța a apreciat că acesta nu a făcut dovada calității sale de reprezentant și, pe cale de consecință, a admis excepția invocată și, în temeiul art. 161 Cod procedură civilă, a anulat recursul declarat de M.M. în numele lui MR, HC și HE, atât împotriva sentinței civile _____ cât și împotriva sentinței civile _____ ambele

O situație similară a fost constatată și în dosarul nr. _____ a _____ cauză în care, prin încheierea de ședință din data de 21.03.2016 instanța a admis excepția lipsei calității de reprezentant și a constatat nule toate actele de procedură întocmite de M.M. în numele intimaților, inclusiv sub aspectul susținerilor privitoare la domiciliul, respectiv, sediul intimaților, astfel încât sub sancțiunea suspendării cauzei, s-a pus în vedere apelantei, prin reprezentant, să indice domiciliile intimaților.

La Judecătoria Brașov, în dosarul nr. _____ la termenul din 11.12.2015, instanța a pus în discuție excepția lipsei calității de reprezentat a numitului MVE pentru asociația pârâtă, invocată de reclamantă, întrucât acesta nu face parte din baroul tradițional. Prin încheierea de la același termen s-a admis excepția lipsei calității de reprezentat a numitului MVE, pentru asociația pârâtă, având în vedere că MVE nu face parte din Baroul București afiliat Uniunii Naționale a Barourilor din România, reținând și prevederile art. 83 Cod procedură civilă, potrivit cărora în fața primei părți pot fi reprezentate de avocat sau un alt mandatar.

La Judecătoria Sectorului 6 București, instanța a dispus amânarea cauzei și acordarea termenelor necesare pentru producerea dovezilor calității de reprezentant convențional în acord cu dispozițiile Legii nr. 51/1995. Constatând neîndeplinită această obligație, instanța a dispus sesizarea Parchetului de pe lângă Judecătoria Sectorului 1 București pentru efectuarea de cercetări sub aspectul infracțiunii de exercitare fără drept a unei profesii prevăzute art. 348 Cod penal (încheierea de ședință întocmită la termenul din 07.04.2016 în dosarul nr. _____).

La Judecătoria Cluj-Napoca, în perioada analizată (1 ianuarie 2015 - la zi) a fost sesizat un singur caz în care s-a invocat de către avocatul părții adverse lipsa calității de avocat a reprezentantului reclamantului (dosarul civil nr. _____). La următorul termen acordat partea și-a ales un nou reprezentant.

La Secția I civilă a Tribunalului Dolj au fost identificate două situații în care s-a constatat exercitarea unor activități specifice profesiei de avocat de către persoane care nu funcționează în cadrul formei de organizare profesională recunoscută potrivit Legii nr. 51/1995, respectiv în dosarul _____ soluționat prin decizia civilă nr. _____ soluționat prin decizia civilă _____ ambele situații constatându-se de către instanța de judecată că persoana care acorda asistență juridică nu poate reprezenta legal partea, în calitate de avocat.

Astfel, în dosarul nr. _____ instanța a pus în discuție, cu prioritate, ca și motiv de ordine publică, împrejurarea că împuternicirea avocațială depusă la dosar, de către apărătorul recurentei nu era o delegație emisă de Uniunea Națională a Barourilor din România - Baroul București și constatând că avocatul nu face parte din Tabloul avocaților înscrși în Baroul București, astfel că nu o poate reprezenta legal în instanță pe recurentă față de dispozițiile art.1 alin.(2) și art.2 alin.(3) Legea nr.51/1995, s-a dispus citarea recurentei pârâte cu mențiunea dacă înțelege să-și însușească actele de procedură depuse la dosar în numele său de către Ș.M. care nu are calitate de avocat în U.N.B.R.

La termenul stabilit, față de declarația expresă a recurentei în sensul că își asumă cererea de recurs, motivele de recurs și răspunsul la întâmpinare formulate în cauză, a fost respinsă excepția lipsei dovezii calității de reprezentant, recurenta precizând totodată că îi conferă numitei Ș.M. dreptul să o reprezinte în cauză.

În dosarul nr. _____ la cererea unuia dintre avocați, care a învederat că persoana care semnase o serie de acte procedurale pentru adversarul procesual nu era înscrisă în tabloul avocaților din București, s-a procedat la emiterea unei adrese către respectivul barou, pentru relații. Urmare răspunsului negativ comunicat, la termenul stabilit, intimații au fost informați cu privire la acest fapt și au fost citați cu mențiunea de a preciza dacă își însușesc actele efectuate ori dacă înțeleg să-și aleagă alt avocat sau să îl mandateze pe acesta. Ulterior, părțile au angajat un avocat.

Pe rolul Tribunalului Mehedinți - Secția conflicte de muncă și asigurări sociale, în perioada de referință a fost înregistrată o singură cauză, respectiv dosarul nr. _____ în care avocatul pârâtului a invocat lipsa calității de reprezentant a persoanei care reprezenta partea adversă, pe motiv că aceasta nu avea calitatea de avocat. Față de această excepție, instanța în baza dispozițiilor art. 82 Cod procedură civilă, a solicitat reprezentantului reclamantului să facă dovada calității de avocat în cadrul Baroului Mehedinți, să depună contractul de asistență juridică încheiat cu reclamantul și dovada înregistrării acestuia în registrul de evidență. Reprezentantul reclamantului nu s-a mai prezentat la termenul acordat și nu a dat curs solicitărilor instanței, însă urmare a prezentării reclamantului la termenul de judecată acesta și-a însușit cererea de chemare în judecată și a semnat-o, situație în care judecătorul nu a dat eficiența dispozițiilor art.82 alin.(1) teza finală Cod procedură civilă și nu a dispus anularea acțiunii.

La Secția I civilă a Tribunalului Mehedinți, într-un caz singular, în dosarul nr. _____ instanța de apel a acordat cuvântul în calitate de avocat persoanei în privința căreia se constatare în cursul judecății în fond, în baza relațiilor comunicate de Baroul Mehedinți, că nu era avocat în Baroul Mehedinți, nefiind înscris în tabloul avocaților. În cursul judecății în primă instanță, după ce s-a constatat acest aspect, reclamantul, prin declarație verbală dată în fața instanței, a înțeles să împuternicească persoana în discuție pentru a-l reprezenta în cauză, acesta putând să intenteze acțiuni, să le semneze, să primească toate actele de procedură, inclusiv, hotărârile judecătorești, să realizeze în numele său orice tranzacție cu privire la prezenta cauză, să renunțe la acțiune, să declare și să renunțe la orice cale de atac, mai puțin recursul.

În dosarul nr. _____ Judecătoria Drăgășani, a fost emisă o adresă la Uniunea Națională a Barourilor din România - Baroul București, cu solicitarea de a comunica dacă apărătorul ales al reclamantei figurează înscris pe tabelul avocaților. Urmare relațiilor comunicate și interpellată fiind reclamanta, aceasta a precizat că nu a formulat cererea de chemare în judecată și nici nu a dat o împuternicire persoanei care se pretindea avocatul său, precizând că nu își însușește cererea de chemare în judecată.

Față de aceste aspecte și având în vedere răspunsul Baroului București instanța, din oficiu, a sesizat Parchetul de pe lângă Judecătoria Drăgășani pentru cercetări sub aspectul săvârșirii infracțiunii prevăzute de art.26 din Legea nr.51/1995 raportat la art.249 Cod penal, cu mențiunea că a formulat o cerere de chemare în judecată în numele unei persoane care nu i-a dat mandat în acest sens și care nu și-a însușit-o (încheierea din 04.11.2013). În ceea ce privește cauza pe fond, instanța din oficiu a invocat și, apoi, a admis excepția lipsei calității de reprezentant, fiind anulată cererea de chemare în judecată ca fiind formulată de o persoană fără calitatea de reprezentant.

Din relațiile comunicate de instanță a rezultat că, ulterior, persoana în cauză a fost trimisă în judecată pentru infracțiunile de exercitarea fără drept a unei profesii, prev. de art.26 alin.(1) din Legea nr.51/1995, republicată, rap. la art.281 Cod penal anterior cu aplic. art.41 alin.(1) Cod penal, și folosirea fără drept a denumirilor și însemnelor specifice profesiei de avocat, prev. de art.60 alin.(6) din Legea nr.51/1995 republicată cu aplic. art.41 alin.(2) Cod penal, toate cu aplic. art.33 lit. a) Cod penal anterior (dosarul nr. _____ Judecătoria Drăgășani, declinat la Judecătoria Horezu, cauză aflată încă pe rolul primei instanțe).

La Judecătoria Râmnicu Vâlcea, în dosarul nr. _____ instanța a verificat, după ce a suspendat ședința de judecată, calitatea de avocat a numitului DA, atât pe EMAP - Secțiunea tabloul avocaților, cât și pe legislație.just.ro/legături utile/tablou avocați și, urmare afirmațiilor respectivei persoane că ar aparține UNBR și a unor documente prezentate, a dispus și emiterea unei adrese pentru verificarea calității de avocat. Ca urmare a răspunsului negativ primit de la barou, după ce instanța i-a atras atenția că săvârșește o infracțiune, s-a prezentat și o ordonanță a parchetului de scoatere de sub urmărire penală sub acest aspect (copia rezoluției din 29 ianuarie 2012, emisă în

dosarul nr. _____ În aceeași ședință, după ce instanța s-a pronunțat pe aspectul calității de avocat, persoana vizată a depus la dosar procură specială (emisă anterior termenului) autenticată, prin care partea îl mandatasă să îi reprezinte interesele în cauză.

În dosarele nr. _____ practica instanței a fost unitară în sensul că persoanele care au pretins că sunt avocați au fost încunoștințate că nu au această calitate și nu pot să practice această profesie și nici să reprezinte valabil părțile. În situația în care părțile au fost prezente personal la dezbateri, au fost întrebate dacă își însușesc acțiunea ori susținerile prin semnătură, iar în cazul în care au fost lipsă, a fost emisă adresă în acest sens.

În unele cazuri, la termenul subsecvent, respectivele persoane au prezentat procuri judiciare, continuând procesul în calitate de mandatar convenționali ai părților.

În alte situații, cum ar fi dosarul nr. _____ acțiunea a fost anulată pentru lipsa calității de reprezentant al părții a persoanei ce a semnat acțiunea introductivă de instanță.

Curtea de Apel Galați, în dosarul nr. _____ prin decizia nr. _____ a dispus anularea contestației în anulare pentru lipsa dovezii calității de reprezentant.

În acest sens a avut în vedere că, din verificările efectuate de curte în ședința de judecată din data de 27.02.2015 asupra tabloului avocaților înscrși în barourile componente ale Uniunii Naționale a Barourilor din România în condițiile Legii nr. 51/1995, s-a constatat că avocatul TN nu se regăsește în acest tablou. A fost invocată lipsa dovezii calității de reprezentant și s-a acordat un termen de judecată pentru acoperirea lipsurilor potrivit art. 82 alin. (1) din noul Cod de procedură civilă, în sensul precizării însușirii contestației de către reprezentantul legal al contestatorului și obligației de a se prezenta în instanță pentru a semna cererea sub sancțiunea anulării acesteia, dispunându-se citarea părții cu această mențiune.

Cum atare obligații nu au fost îndeplinite de către contestator desi instanța a acordat un termen pentru acoperirea acestor lipsură, a apreciat incidente prevederile art. 82 alin. (1) din noul Cod de procedură civilă referitoare la anularea contestației în anulare

pentru lipsa dovezii calității de reprezentant

Instanța a reținut că, potrivit prevederilor art. 84 alin. (1) din noul Cod de procedură civilă persoanele juridice pot fi reprezentate convențional în fața instanțelor de judecată numai prin consilier juridic sau avocat, în condițiile legii. Potrivit art. 1 alin. (2) din Legea nr. 51/1995, profesia de avocat se exercită numai de avocații înscrși în tabloul baroului din care fac parte, barou component al Uniunii Naționale a Barourilor din România iar potrivit art. 26 alin. (2) instanțele sunt obligate să verifice și să se pronunțe asupra calității de reprezentant al unei persoane care se prezintă ca avocat, exercitând acte specifice acestei profesii și folosind însemnele profesiei de avocat.

Și în considerentele deciziei nr. _____,

Secțiile Unite s-a statuat asupra verificării întrunirii cerințelor imperative vizând modul de exercitare a profesiei de avocat în acord cu principiul asigurării supremației legii.

A reținut și faptul că, prin hotărârea nr. 79/26.01.2015 a Consiliului Superior al Magistraturii – Secția pentru judecatori s-a dispus informarea instanțelor cu privire la posibilitatea folosirii portalului E-MAP pentru verificarea în timpul ședinței de judecată a avocaților înscrși în tabloul barourilor componente ale Uniunii Barourilor din România. O atare măsură a fost apreciată ca fiind necesară din rațiuni ce țin de asigurarea dreptului la un proces echitabil, respectiv a dreptului la apărare de către un apărător calificat.

O situație similară a fost constatată și în dosarul nr. _____ care Curtea de Apel Galați, prin decizia nr. _____ a dispus anularea apelului, pentru lipsa semnăturii și pentru lipsa dovezii calității de reprezentant.

La Judecătoria Satu Mare, în dosarul nr. _____ termenul din 29.02.2016, reclamanta a învederat instanței că a angajat un apărător, menționându-l ca avocat pe numitul MM, care i-ar fi promis că se va prezenta în sala de judecată pentru a-i reprezenta interesele, dar care nu a venit și a aflat în sala de judecată, faptul că acesta nu este avocat. Totodată a solicitat termen pentru angajarea unui apărător.

Ca urmare a celor învederate de parte, președintele completului de judecată a dispus comunicarea încheierii de ședință Baroului Satu Mare și Parchetului de pe lângă Judecătoria Satu Mare, pentru a se efectua verificările legale impuse de starea de fapt arătată de parte.

De asemenea, în practica Judecătorei Satu Mare au fost situații în care decanul sau prodecanul Baroului Satu Mare, deși nu reprezentau părțile implicate, au formulat solicitări de comunicare către Baroul Satu Mare, în copie, a încheierii de ședință și a mandatului mandatarului convențional al părții, motivându-și cererea în sensul existenței unor indicii privind exercitarea profesiei de avocat fără îndeplinirea condițiilor legale. Cererile formulate în acest sens au fost încuviințate, instanța apreciind că se justifică un interes legitim în formularea cererii de către decanul sau prodecanul Baroului Satu Mare - încheierile de ședință din 04.11.2015 din dosarul nr. _____

_____ în dosarul nr. _____

La *Tribunalul Covasna*, în perioada de timp vizată, au existat situații de exercitare a activității specifice profesiei de avocat de către numitul SC, persoană ce nu este înscrisă în tabloul barourilor componente ale U.N.B.R potrivit Legii nr. 51/1995. Având în vedere caracterul repetat al acelor situații, conducerea Tribunalului Covasna a sesizat Parchetul de pe lângă Judecătoria Sfântu Gheorghe, la data de 8 iulie 2016. În cuprinsul sesizării, formulată de președintele Tribunalului Covasna și președintele Secției Civile se face referire, cu titlu exemplificativ, la câteva dosare: dosarul civil cu nr. _____ (apel civil); dosarul civil cu nr. _____ (litigiu de muncă); dosarul civil cu nr. _____; dosarul civil cu nr. _____, dosarul civil cu nr. _____

La *Judecătoria Întorsura Buzăului* au existat 3 dosare civile, în care una dintre părți a fost reprezentată de către o persoană ce și-a atribuit calitatea de avocat, însă nu era înscrisă în tabloul barourilor componente ale Uniunii Naționale a Barourilor din România: dosarele _____, situații în care s-a admis excepția lipsei calității de reprezentant, excepție invocată fie de partea adversă, fie de instanță, din oficiu.

La *Judecătoria Târgu Secuiesc*, într-o singură cauză s-a prezentat o persoană care a recunoscut că exercită profesia de avocat în afara formei de organizare profesională recunoscută prin Legea nr. 51/1995 care, la atenționarea judecătorului, s-a retras de îndată de la reprezentarea clientului.

Curtea de Apel Târgu Mureș a comunicat o singură situație constatată în perioada de referință, respectiv dosarul nr. _____ cu obiect acțiune în constatare.

La termenul din 28.01.2016 numita PI a prezentat instanței originalul procurii speciale de reprezentare a reclamantei, autenticată, iar la interpelarea instanței mandatară a arătat că activitatea pe care o desfășoară în calitate de mandatar este remunerată și că are calitatea de avocat în Baroul Bota, a încheiat un contract de asistență juridică cu reclamanta, dar în această calitate nu poate reprezenta reclamanta, întrucât acest barou nu este recunoscut de unele instanțe de judecată.

Instanța la acel termen a apreciat că numita PI poate reprezenta reclamanta în calitate de mandatar.

Ulterior, prin încheierea din data de 04.02.2015 instanța având în vedere precizările mandatarului de la termenul anterior, a constatat că mandatarul reclamantei desfășoară activități juridice în calitate de mandatar cu caracter remunerat în prezentul dosar cât și în dosarul nr. _____ pe rolul acestui complet de judecată și constatănd că potrivit art. 26 alin.(1) din Legea 51/1995 raportat la art. 348 Cod penal, există indicii că activitatea desfășurată de numita PI este o infracțiune a dispus înaintarea către Parchetul de pe lângă Judecătoria Reghin a unei sesizări, pentru efectuarea de cercetări în legătură cu activitatea pe care aceasta o prestează în dosarele _____ și _____ încheierea unui proces verbal în acest sens și înaintarea acestuia către Parchetul de pe lângă Judecătoria Reghin, împreună cu încheierile de ședință și cu înscrisurile necesare.

La următoarele termene, până la soluționarea cauzei prin sentință civilă 1 _____ mandatarul nu a mai fost prezent în instanță.

Dosarul 1 _____ nu a fost comunicat inspecției Judiciare de către instanțe, însă din verificările efectuate în sistemul Ecris a rezultat că numita PI a reprezentat reclamantul în calitate de mandatar până la soluționarea cauzei prin sentință civilă 1 _____ cauza a rămas în pronunțare la data de 25.02.2015), nefiind puse în discuție aspecte legate de calitatea de mandatar a numitei PI.

Cartera de Apel Constanța a comunicat, în materie civilă, existența unui număr de 4 dosare, respectiv dosarul nr. _____

În 3 din cele 4 dosare s-a constatat exercitarea activității de asistență juridică fără a avea acest drept de către aceeași persoană, respectiv VD.

În dosarul nr. _____, având ca obiect acțiune în răspundere delictuală, la termenul din 9.02.2015, după verificarea aplicației *EMAP* grefierul a adus la cunoștința instanței că numitul VD nu figurează înregistrat în Tabloul avocaților din România.

Instanța a adus la cunoștința numitului VD faptul că în situația în care nu figurează în calitate de avocat înscris în tabloul baroului din care face parte, barou component al Uniunii Naționale a Barourilor din România, nu poate pune concluzii în proces, existând posibilitatea reprezentării clientului său prin procură, la dosar.

Apelantul reclamant, în ședință publică a învederat că înțelege să îi acorde numitului VD procură pentru reprezentare în instanță, inclusiv la CEDO, instanța constatând că s-a acordat procură pentru exercitarea dreptului de reprezentare în judecată și îi pune în vedere să prezinte în acest sens, înscris sub semnătură legalizată.

În dosarul nr. _____ *Judecătoria Babadag*, având ca obiect pronunțarea unei hotărâri care să țină loc de contract autentic de vânzare cumpărare, la termenul din data de 15.03.2016, apărătorul reclamantului, a invocat excepția lipsei calității de reprezentant al apărătorului pârâtei.

Prin încheierea din data de 15.03.2016 instanța a admis excepția lipsei calității de reprezentant al numitului VD având în vedere că din delegația depusă la dosar rezultă că acesta nu face parte din formele de organizare profesională recunoscute de Legea nr. 51/1995 privind organizarea și exercitarea profesiei de avocat, a dispus, în temeiul art. 218 Cod procedură civilă, sesizarea Parchetului de pe lângă Judecătoria Babadag cu privire la oportunitatea efectuării de cercetări referitor la infracțiunea de exercitare fără drept a unei profesii prevăzută de art. 348 Cod penal și a efectuat adresă pârâtei pentru a

comunica dacă își însușește actele depuse la dosar de VD și dacă dorește să-și angajeze un apărător.

În dosarul nr. _____ al Judecătorei Constanța, având ca obiect constatarea nulității absolute, la termenul din data de 29.07.2015, apărătorul pârâtei a invocat excepția lipsei calității de reprezentant al reclamanților.

Prin încheierea din data de 12.08.2015 instanța a respins ca nefondată excepția lipsei calității de reprezentant cu privire la numitul VD.

Secția pentru judecătorei reține caracterul singular al soluției pronunțată, de respingere a excepției, intervenită însă anterior adoptării deciziei _____ în interesul legii.

În considerente, instanța a reținut că, pe fondul unor controverse teoretice, prin valorificarea unor dispoziții legale referitoare la înființarea unor asociații și a lipsei unei dispoziții expres care să interzică înființarea altor barouri în afara UNBR, până la apariția Legii nr. 255/2004, de modificare și completare a Legii nr. 51/1995, a fost înființat Baroul Constituțional Român, prin încheieri ale instanțelor judecătorești permițându-se înscrierea unor asociații având ca scop înființarea unor barouri, iar denumirile de Uniunea Avocaților din România și Uniunea Națională a Barourilor din România au fost înregistrate la OSIM pe numele lui Pompiliu Bota. Structura paralelă a Uniunii Naționale a Barourilor din România include și Baroul București din care face parte apărătorul reclamantului, care a urmat procedurile de înscriere în acest barou, luând cunoștință de inscrierile în baza cărora Baroul Constituțional Român funcționa, inclusiv încheieri ale instanțelor judecătorești prin care s-a permis înscrierea unor asociații având ca scop înființarea de barouri precum și decizii prin care denumirile de Uniunea Avocaților din România și Uniunea Națională a Barourilor din România au fost înregistrate la OSIM pe numele lui _____. Nu se poate susține că drepturile dobândite printr-o hotărâre judecătorească ar fi lipsite de legitimitate doar pe considerentul că înființarea acestor barouri s.a suprapus peste cele deja existente.

Legalitatea funcționării acestor barouri trebuie apreciată și în raport de succesiunea legilor în timp întrucât până la modificarea ei prin Legea nr. 255/16.06.2004, Legea nr.51/1995 nu reglementa modul de înființare și nu

impunea o interdicție de înființare a unui barou, astfel încât se poate constata că acel barou a fost înființat printr-o hotărâre judecătorească irevocabilă nedeînființată până la adoptarea Legii nr. 255/2004.

Astfel, Asociația „Figaro Potra”, în baza căreia au funcționat inițial barourile constituționale a fost radiată, prin sentința civilă _____ a Judecătorei Tg. Jiu, irevocabilă la data 06.11.2007, deci ulterior adoptării Legii nr. 255/2004, iar dispozițiile art. 82 din lege nu sunt aplicabile, întrucât înființarea UNBR-structura Bota a fost înființată, teoretic, tot în baza Legii nr. 51/1995, și nu în baza unor hotărâri judecătorești.

Chiar și după apariția legii menționate au existat nenumărate situații în care practica instanțelor nu a fost unitară exprimându-se opinii divergente în ceea ce privește legalitatea desfășurării activităților specifice profesiei de avocat.

Tocmai această divergență de opinii materializată în soluții diferite adoptate în cauze similare a determinat procurorul general a sesiza Înalta Curte de Casație și Justiție cu soluționarea unui recurs în interesul legii, Înalta Curte de Casație și Justiție prin decizia nr. XXVII pronunțată la data de 16.04.2007 a decis că asistenta juridică acordată în procesul penal unui inculpat sau învinuit de o persoana care nu a dobândit calitatea de avocat în condițiile Legii nr. 51/1995, echivalează cu lipsa de apărare a acestuia, însă această decizie nu are aplicabilitate în domeniul civil, unde lipsa de apărare a părții de către un avocat nu este sancționată cu nulitatea ex lege.

Având în vedere numeroasele soluții de neîncepere a urmăririi penale, confirmare de instanțe, cu privire la săvârșirea infracțiunii de exercitare fără drept a unei profesii de către avocații numiți „constituționali”, practica inclusiv instanțelor specializate în drept civil, în sensul că s-a permis formularea de concluzii acestor persoane, faptul că reclamantul s-a încrezut în aparența de legalitate a calității de avocat a apărătorului său, semnând un contract de asistență juridică, faptul că _____ nu a fost desființată în mod expres, legislația defectuoasă sub acest aspect, care a permis înființarea acestora sau neinterzicerea în mod evident a activității ei, precum și faptul că această chestiune face în prezent obiectul unei proceduri de înfrângement declanșate de

Comisia europeană împotriva României, pentru rezolvarea legislativă a acesteia, față de dispozițiile art. 6 din CEDO, în ceea ce privește principiul securității juridice, instanța a respins excepția lipsei calității de reprezentant ca nefondată.

În dosarul nr. _____ *Judecătoria Constanța*, având ca obiect uzucapiune, la termenul din data de 17.04.2015 apărătorul intervenientului a invocat excepția lipsei calității de reprezentant convențional a numitei MI pentru reclamantă.

În vederea soluționării excepției lipsei calității de reprezentant convențional a numitei MI, instanța a apreciat că se impune emiterea unei adrese către Baroul București pentru a comunica dacă MI figurează pe tabelul avocaților, acordând termen în acest sens.

La același termen la solicitarea instanței, reclamanta a precizat că o mandatează pe MI să o reprezinte în cauză și pentru exercitarea eventualelor căi de atac.

Prin încheierea din data de 29.05.2015 instanța a reținut că numita MI, nu a făcut dovada calității sale de avocat (reprezentant convențional al persoanei fizice în procedura civilă), dar a reținut calitatea de reprezentant convențional neavocat al reclamantei a acesteia.

În materie penală, practica instanțelor este aceea că, în măsura în care se invocă exercitarea unor activități specifice profesiei de avocat de către persoane care nu funcționează în cadrul formei de organizare profesională recunoscută prin Legea nr. 51/1995, se procedează, în funcție de momentul invocării acestei împrejurări și de urgența cauzei, la efectuarea de verificări – pe portalul EMAP, telefonic (la baroul aferent), pe site-ul Uniunii Naționale a Barourilor din România sau al Baroului aferent, etc.

În cazul în care se constată exercitarea unor activități specifice profesiei de avocat de către persoane care nu funcționează în cadrul formei de organizare profesională recunoscută prin Legea nr. 51/1995, acelor persoane nu li se permite să pună concluzii, fiind desemnat - în cazul în care asistența juridică este obligatorie - un apărător din oficiu.

De exemplu, *la Secția penală a Judecătoria Sectorului 1 București* în dosarul nr. _____ instanța a constatat că delegația avocațială depusă de SS nu este emisă de Baroul București și a revenit asupra dispoziției

de încetare a delegației apărătorului din oficiu. În această situație, instanța a dispus emiterea unei adrese către Parchetul de pe lângă Judecătoria Sectorului 4 București în vederea efectuării de cercetări pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 348 Cod penal.

O situație similară a fost întâlnită și la *Secția penală a Judecătoriei Sectorului 3 București*. Astfel, în dosarul nr. _____

instanța a revenit asupra dispoziției de încetare a delegației apărătorului din oficiu, fiind dispusă și sesizarea Parchetului de pe lângă Judecătoria Sectorului 5 București, cu privire la săvârșirea de către numita BIV a infracțiunii de exercitare fără drept a unei profesii sau activități, prevăzută de art. 348 alin.(2) Cod penal. S-a constatat că, din relațiile depuse la dosarul cauzei de către Baroul Ilfov și Uniunea Națională a Barourilor din România, rezultă că BIV nu este membru al Baroului Ilfov și nu este înscris în Tabloul avocaților al vreunui barou component al Uniunii Naționale a Barourilor din România.

La *Judecătoria Brașov – Secția penală*, în dosarul nr. _____ termenul din 11.05.2016, instanța, având în vedere că numitul PM se prezintă în calitate de apărător ales al inculpatei LDM a procedat la verificarea calității de avocat a persoanelor care acordă asistență juridică în cauză, ocazie cu care a constatat că numitul PM nu figurează ca membru activ al Baroului Călărași. Față de aceste aspecte, a dispus emiterea unei adrese către Baroul Călărași cu solicitarea de a comunica dacă numitul PM figurează sau nu înscris în tabloul avocaților din Baroul Călărași.

Instanța a învederat că, pentru infracțiunea cu privire la care s-a dispus trimiterea în judecată a inculpatei, respectiv „conducere a unui vehicul sub influența alcoolului” prevăzută de art.336 alin.(1) Cod penal, asistența juridică nu este obligatorie, potrivit art. 90 Cod de procedură penală, inculpata precizând că nu solicită acordarea unui termen de judecată în vederea angajării unui alt apărător ales și solicită ca judecarea cauzei să aibă loc la acest termen de judecată, în prezența sa, fără asistență juridică. La 31.05.2016 instanța a sesizat Parchetul de pe lângă Judecătoria Brașov pentru a se verifica dacă acțiunile numitului PM întrunesc sau nu elementele constitutive ale infracțiunii prevăzută de art. 26 din Legea nr. 51/1995 raportat la art.348 Cod penal.

În dosarul nr. _____ al *Judecătoriei Galați* s-a constatat faptul că existau două delegații ale unor persoane care nu funcționează în cadrul formei de organizare profesională recunoscută prin Legea nr. 51/1995. La termenul la care s-a constatat această împrejurare s-a dispus amânarea judecării din alte motive, însă la termenul următor avocații nu s-au prezentat; asistența juridică nu era obligatorie în cauză.

Curtea de Apel Suceava a comunicat dosarul nr. _____ al *Judecătoriei Săreni*, având ca obiect plângerea prevăzută de art. 340 Cod procedură penală, dosar în care, prin încheierea din data de 19.11.2015 instanța a constatat că numitul CM, persoană care asista pe petent nu este înscrisă în Tabloul avocaților al vreunui barou component al Uniunii Naționale a Barourilor din România.

Potentul a semnat cererea în fața instanței, complinindu-se lipsa de semnătură, instanța nesesizându-se cu privire la săvârșirea vreunei infracțiuni.

La același termen reprezentantul Ministerului Public a formulat concluzii de respingere a cererii formulate de avocat CM, întrucât acesta nu este înscris în Tabloul avocaților al vreunui barou component al Uniunii Naționale a Barourilor din România și se va sesiza cu privire la exercitarea activității de asistență juridică fără a avea acest drept.

Curtea de Apel Suceava, în dosarul nr. _____ având ca obiect ucidere din culpă, prin decizia nr. _____ a dispus desființarea în totalitate a sentinței penale nr. _____ a trimis cauza spre rejudecare primei instanțe.

În adoptarea acestei soluții s-a constatat existența cazului de nulitate absolută prevăzută de art.281 alin.(1) lit. f) Cod procedură penală, reținându-se că, la judecata cauzei în fond, la termenul din 14.12.2015 s-a menționat în încheierea de ședință că pentru inculpatul PIV s-au pus concluzii de către VD (care avea depusă o împuternicire doar pentru asistarea juridică a părții civile). În aceste condiții, Curtea nu a putut reține că inculpatul a fost asistat de către un apărător în sensul legii procesual penale.

Această concluzie s-a desprins și din împrejurarea că în cadrul Baroului București, unde susținea numitul VD că ar fi avocat, acesta nu figurează cu această calitate.

Mai mult, s-a apreciat că și în ipoteza în care VD ar fi avut calitatea de avocat, nu se poate reține că acesta ar fi asistat în fapt pe inculpatul PIV și să-i asigure o apărare

efectivă, în condițiile în care reprezenta în proces și partea civilă 'TV', astfel încât exista o contrarietate de interes evidentă între cele două părți, instanța de fond fiind obligată să se asigure că dreptul la un proces echitabil al inculpatului impunea să fie asistat de un avocat care să nu reprezinte în același timp o parte adversă în proces.

De asemenea, Curtea, având în vedere relațiile telefonice obținute de la Baroul București, precum și faptul că numitul VD nu se regăsește în tabloul avocaților înscrși în Uniunea Națională a Barourilor din România, a constatat că acesta nu are calitate de avocat în sensul legii, context în care a dispus sesizarea Parchetului de pe lângă Judecătoria Suceava pentru a efectua cercetări asupra numitului VD cu privire la eventuala săvârșire a infracțiunii de exercitare fără drept a unei profesii, precum și de utilizare fără drept a însemnelor profesiei de avocat.

Totodată, a dispus înaintarea în copie către Parchetul de pe lângă Judecătoria Suceava și a înscrisurilor depuse de către numitul VD la termen și a făcut cunoscut părții civile apelante TV că numitul VD, pe care l-a angajat în cauză, nu are calitate de avocat în sensul legii, existând posibilitatea să-și angajeze un avocat care să fie înscris în Uniunea Națională a Barourilor din România.

În dosarul nr. _____, având ca obiect confirmare redeschidere urmărire penală, la termenul din 18.02.2015, judecătorul de cameră preliminară, ca urmare a verificării în temeiul art.26 alin.(2) din Legea nr.51/1995 a calității de avocat a numitului VD a invocat, din oficiu, excepția lipsei calității de avocat a apărătorului petentului, prezent la respectivul termen.

Prin încheierea din 18.02.2015, instanța a constatat că numitul VD nu are calitatea de avocat, nefăcând parte din Baroul București constituit conform Legii nr.51/1995, și, fiind vorba de o procedură în cameră preliminară, care se desfășoară numai în prezența părților, judecătorul de cameră preliminară a constatat că acesta nu are dreptul de a se afla în sala de judecată și i-a solicitat părăsirea sălii de ședința.

O situație particulară identificată în practica instanțelor în materie penală vizează verificarea calității de reprezentant în cazul în care asistența juridică este asigurată de către *avocații provenind din statele membre ale Uniunii Europene și ale Spațiului Economic European*, sub acest aspect fiind identificate practici neunitare.

Astfel, s-a constatat că unele instanțe au efectuat verificări suplimentare, în situația în care asistența juridică era acordată de un avocat provenind din statele membre ale Uniunii Europene și ale Spațiului Economic European.

În acest sens se poate exemplifica dosarul nr. _____ Curții de Apel București - Secția a II-a Penală, încheierile de la termenele din 21.09.2015, 19.10.2015, 17.11.2015, în care s-au efectuat verificări suplimentare, prin solicitarea de a fi depuse la dosar copii certificate de pe atestatul din partea baroului sau a asociației profesionale din țara de origine privind calitatea de avocat cu drept de exercitare a profesiei în țara de origine, relații privind înscrierea societății profesionale de avocați în baroul local, respectiv în tabloul special al avocaților străini din România. La termenul din 24.11.2015, Curtea a apreciat că, prin relațiile comunicate de Baroul București, se atestă calitatea de avocat în Spania și că s-au efectuat demersuri pentru înscrierea societății și exercitarea cu titlu profesional în România a respectivei activități.

Incidental, pe parcursul soluționării acestui dosar, s-a constatat că instanța superioară a permis unui avocat provenind din statele membre ale UE și ale Spațiului Economic European să pună concluzii, apreciind suficientă depunerea împuternicirii avocațiale (încheierile din 24.03.2015 și din 07.04.2015 pronunțate de Înalta Curte de Casație și Justiție - Secția Penală, în dosarul nr. _____), depuse de apărător, în copie, în dosarul nr. _____

La Tribunalul București - Secția I Penală, atunci când au fost identificate situații de această natură, cum a fost cazul dosarelor nr. _____

și nr. _____

respectiv un avocat înscris în registrul Ilustrului Colegiu al Avocaților din Madrid, care însă nu figura înscris în tabloul avocaților străini al vreunui barou component al UNBR, conform art.24 și 25 din Legea 51/1995, judecătorul de cameră preliminară a reținut că activitatea prestată de avocatul înscris în registrul Ilustrului Colegiu al Avocaților din Madrid nu poate fi privită ca fiind îndeplinită de către o persoană ce nu ar avea dreptul de a exercita profesia de avocat, acesta exercitându-și profesia sub titlul profesional din statul membru de proveniență. În acest sens, a fost reținută incidența Directivelor Consiliului

din 22.03.1977 (76/249/CEE) și Directiva 98/5/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 16.02.1998.

Tot la Tribunalul București - Secția I Penală, în dosarul nr. _____ judecătorul de drepturi și libertăți a apreciat că înscrierea avocatului ales în Baroul Madrid și neprezentarea unor dovezi din care să rezulte înscrierea și în vreunul din barourile din România impune dublarea apărării inculpatului cu un apărător desemnat din oficiu.

În dosarul nr. _____ d) nu a fost recunoscută calitatea de avocat a unor asemenea persoane.

Tot în cauzele penale, au fost identificate situații în care asistența juridică viza alte părți decât inculpații și s-a constatat că persoana care se prezentase ca avocat nu era înscrisă în Uniunea Națională a Barourilor din România, considerent pentru care s-a reținut că aceasta poate avea doar calitate de procurator, care nu-i permite să acorde asistență juridică persoanelor/părților vătămate/părților responsabile civilmente (în acest sens, dosarul nr. _____ – Secția Penală și pentru cauze cu minori).

În practica instanțelor au fost identificate și situații în care persoanele care s-au prezentat în calitate de avocat nu îndeplineau condițiile prevăzute de lege pentru exercitarea profesiei, întrucât erau fie suspendați, fie incompatibili sau excluși din profesie.

Într-una din cauzele penale, la Tribunalul Iași, în dosarul nr. _____, în procedura de camera preliminară, avocatul desemnat în cauză în calitate de apărător din oficiu pentru una dintre părți figura în Tabloul avocaților ca fiind activ nu se prezenta la judecată. În urma contactării telefonice a avocatului respectiv dispuse de judecătorul de cameră preliminară, avocatul a învederat că este suspendat din avocatură; ca atare, s-a verificat, prin nota telefonică, la Baroul Iași situația avocatului, care a confirmat că avocatul este suspendat din avocatură, sens în care s-a dispus efectuarea unei adrese către Baroul Iași pentru a se confirma situația respectivului avocat.

La Secția penală a Judecătoriei Sectorului 1 București, în dosarul nr. _____ urmare a verificărilor efectuate de instanță, s-a constatat că avocatul M. M. fusese radiat

din tabloul avocaților Baroului București ca urmare a excluderii din profesie începând cu data de 22.11.2011, consecința acestei măsuri fiind aceea că s-a procedat la readministrarea probatoriilor.

În dosarul nr. _____, prin precizarea depusă la dosar la data de 07.03.2016 de către pârâta, s-a invocat faptul că avocatul ales al reclamantului este suspendat din funcție începând cu data de 15.12.2015. Acest fapt a fost pus în discuție la termenul de judecată imediat următor, din 5 aprilie 2016, iar în continuare, la termenul de judecată din 12 aprilie 2016 s-a dispus efectuarea de verificări sub aspectul calității de avocat al numitului TCM. Prin adresa înaintată la dosar la data de 03.06.2016, Baroul Cluj a comunicat că respectivul avocat a fost înscris în Tabloul avocaților incompatibili la data de 15.12.2015.

La Judecătoria Vișeu de Sus au fost identificate două situații în care avocatul uneia dintre părți era un fost judecător, care a activat în cadrul instanței anterior pensionării și cu privire la care funcționa interdicția de a-și desfășura activitatea referitoare la profesia de avocat în cadrul Judecătoriei Vișeu de Sus, pe o perioadă de 5 ani.

În dosarul nr. _____ instanța, din oficiu, a pus în discuție interdicția practicării profesiei de avocat a numitului UI la Judecătoria Vișeu de Sus, raportat la Decizia nr. _____

Totodată, la același termen, instanța a constatat că reprezentantul intimatului, avocat UI, a depus la dosar precizări, prin care arată că a fost angajat ca avocat la Judecătoria Dragomirești, iar la data angajării în cauză nu a avut cunoștință că dosarul va fi trimis în rejudecare la Judecătoria Vișeu de Sus.

O situație similară se regăsește în cauza înregistrată la această instanță sub nr. _____ având ca obiect „plângere contravențională” formulată de petentă, prin avocat UI, cu delegație la dosar. Prin rezoluția din data de 05.09.2016, instanța a solicitat petentei să precizeze dacă își însușește plângerea contravențională formulată prin avocat, având în vedere interdicția instituită pentru acesta conform dispozițiilor art. 39 din Statutul profesiei de avocat.

La Judecătoria Brașov, în dosarul nr. _____ instanța a constatat că apărătorul ales al reclamantei, avocat CA nu este membru activ al Baroului Prahova. La

interpelarea instanței numitul CA a arătat că, începând cu data de 01.01.2016 s-a pensionat și astfel a fost radiat de pe lista cu avocații activi ai Baroului Prahova.

Reclamanta a solicitat să fie reprezentată de numitul CA în continuare în cauză, acest lucru fiind menționat și în scris de către reclamantă. La data de 03.03.2016, în temeiul art. 291 Cod procedură penală și art. 26 din Legea nr. 51/1995 instanța a dispus sesizarea Parchetului de pe lângă Judecătoria Brașov în vederea verificării întrunirii condițiilor prevăzute de art. 26 din Legea nr. 51/1995 de către numitul CA.

Din verificările efectuate a rezultat că, în ipoteza în care se constată exercitarea unor activități specifice profesiei de avocat de către persoane care nu funcționează în cadrul formei de organizare profesională recunoscută prin Legea nr. 51/1995, *în unele cazuri*, se dispune și sesizarea parchetului pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 348 Cod penal, cu referire la art. 26 alin. (1) din Legea nr. 51/1995, sub acest aspect neexistând o practică unitară la nivelul instanțelor judecătorești.

De exemplu, în ceea ce privește instanțele din circumscripția Curții de Apel Brașov, la Tribunalul Brașov, deși au fost identificate astfel de situații, nu s-a dispus sesizarea parchetului; la Judecătoria Brașov, doar în două din cele trei situații constatate s-a sesizat parchetul; la nivelul Tribunalului Covasna și instanțelor arondate (unde au fost identificate astfel de situații), doar Tribunalul Covasna a dispus sesizarea parchetului.

La Curtea de Apel Oradea, doar la nivelul Tribunalului Satu Mare și instanțelor arondate au fost identificate astfel de situații, în urma verificărilor constatându-se că într-un singur caz, s-a dispus sesizarea parchetului.

La nivelul Curții de Apel Iași, o singură instanță – Judecătoria Vaslui, într-un singur caz, a dispus sesizarea Parchetului pentru efectuarea de cercetări cu privire la săvârșirea infracțiunii prev. de art. 348 Cod penal.

La nivelul Curții de Apel Suceava, din cele 2 dosare comunicate, într-un caz s-a dispus sesizarea parchetului (Curtea de Apel Suceava) și în cel de al doilea caz (Judecătoria Săveni) reprezentantul Ministerului Public a arătat că se va sesiza cu privire la exercitarea fără drept a activității de asistență juridică.

În cadrul Curții de Apel Târgu Mureș, doar la Judecătoria Reghin a fost identificată o situație de exercitare a unor activități specifice profesiei de avocat de către persoane care nu funcționează în cadrul formei de organizare profesională recunoscută prin Legea nr. 51/1995, caz în care s-a dispus și sesizarea parchetului.

La nivelul Curții de Apel Constanța, din cele 5 dosare comunicate, doar într-un singur caz (Judecătoria Babadag) s-a dispus și sesizarea parchetului.

La Curtea de Apel Pitești, din cele 6 doare comunicate, doar în două cazuri (Judecătoriile Drăgășani și Pitești) s-a dispus și sesizarea parchetului.

Curtea de Apel Craiova (și instanțele arondate) a indicat 6 situații de genul celor ce fac obiectul verificărilor, cazuri în care nu s-a procedat la sesizarea parchetului. În același timp, Judecătoria Craiova nu a indicat cazuri concrete identificate în practică, dar a precizat că în astfel de situații, unii dintre judecători sesizează organele de urmărire penală.

La nivelul Curții de Apel București, în doar în 5 din cele 12 situații de exercitare a unor activități specifice profesiei de avocat de către persoane care nu funcționează în cadrul formei de organizare profesională recunoscută prin Legea nr. 51/1995 s-a dispus sesizarea parchetului (de către judecătoriile de sector).

În cazul Curții de Apel Galați au fost indicate 7 situații de genul celor ce fac obiectul verificărilor, din care într-un singur caz s-a dispus sesizarea parchetului (Judecătoria Târgu Bujor), într-un altul această sesizare a fost efectuată de decanul Baroului Galați, iar într-o altă situație, persoana căreia i s-a pus în vedere să facă dovada calității de avocat, nu s-a mai prezentat în instanță.

Curțile de Apel Cluj și Timișoara nu au indicat situații în care s-a dispus sesizarea parchetului.

S-a constatat că, în afara sesizărilor dispuse de instanțe, în cazuri particulare, la Judecătoria Săveni, reprezentantul Ministerului Public a arătat că se va sesiza cu privire la exercitarea fără drept a activității de asistență juridică, iar la Tribunalul Galați – Secția I Civilă, nu s-a dispus sesizarea organelor de urmărire penală cu privire la exercitarea fără

drept a profesiei de magistrat, întrucât decanul Baroului Galați a adus la cunoștință instanței faptul că a formulat plângere penală împotriva respectivelor persoane.

În concluzie, analiza dosarelor indicate punctual de instanțe nu a permis identificarea argumentelor avute în vedere în situațiile în care nu s-a dispus sesizarea parchetului. Pe de altă parte, întrucât nu toate instanțele au menționat, în concret, situațiile vizate de prezentele verificări, precizând, generic, practica existentă la nivelul acestora, nu se poate stabili nici dacă opinia majoritară este în sensul sesizării organelor de urmărire penală, alături de celelalte măsuri procesuale adoptate în dosare.

Practica instanțelor din perspectiva dispozițiilor art. 35 și art. 36 din O.U.G. nr. 51/2008 modificată, sub aspectul posibilității utilizării delegațiilor de asistență extrajudiciară, pentru reprezentarea/asistarea părților în fața instanței de judecată

Potrivit datelor comunicate de instanțe nu au fost identificate situații în care persoane având delegații emise pentru asistență extrajudiciară, să fi asigurat reprezentarea/asistarea în fața instanței de judecată a acelorași părți, pentru valorificarea ori apărarea aceluiasi drept sau interes, în cazul în care beneficiarul asistenței extrajudiciare a formulat cerere de chemare în judecată pentru valorificarea ori apărarea acelui drept sau interes.

Din verificarea evidențelor Inspecției Judiciare au rezultat date concrete privind existența pe rolul Judecătorei Arad a unor dosare în care practica instanței a fost contrară celei constatate la nivel național, în sensul că persoane având delegații emise pentru asistență extrajudiciară, au asigurat reprezentarea/asistarea în fața instanței de judecată a acelorași părți, în același litigiu

Din datele comunicate de instanțe a rezultat că aplicarea dispozițiilor art. 35 și art. 36 din O.U.G. nr. 51/2008 modificată nu a suscitat interpretări diferite, astfel că aceste aspecte nu s-a impus a fi discutate în cadrul întâlnirilor de practică neunitară.

Unele instanțe au exprimat un punct de vedere, arătând că, în ipoteza în care ar fi incidentă o astfel de situație, este necesară depunerea unei împuterniciri avocațiale pentru asistare/reprezentare în fața instanței de judecată, dată unui alt avocat, având în vedere că prevederile art.36 din OUG nr. 51/2008 interzic avocatului care a acordat asistență

extrajudiciară, să reprezinte/asiste în fața instanțelor de judecată aceleași persoane pentru valorificarea ori apărarea aceluiași drept sau interes, în ipoteza în care beneficiarul asistenței extrajudiciare ar formula cerere de chemare în judecată pentru valorificarea ori apărarea aceluiași drept sau interes.

Prin excepție, la Judecătoria Arad și Tribunalul Arad, potrivit relațiilor comunicate, problema valabilității delegației pentru asistența extrajudiciară în procedura judiciară a fost discutată expres în cadrul ședințelor de practică neunitară, în cursul lunilor martie – aprilie 2016, nefiind indicate dosarele și situațiile concrete care au impus aceste dezbateri.

Astfel, admisibilitatea reprezentării în instanță a persoanelor fizice în baza delegației de asistență extrajudiciară și, respectiv, confirmarea onorariului de către instanță prin prisma dispozițiilor art. 71-85 din Legea nr. 51/1996, art. 6 din OUG nr. 51/2008 și art. 2 din Protocolul încheiat între Ministerul Justiției și Uniunea Națională a Barourilor din România, au constituit obiectul discuțiilor în cadrul *ședinței Secției civile a Judecătoriei Arad* din data de 11.03.2016, fiind analizată practica instanței din perspectiva dispozițiilor art. 35 și 36 din OUG nr. 51/2008 în situația în care delegațiile emise pentru asistența extrajudiciară sunt folosite pentru reprezentarea/asistarea părților în fața instanței de judecată.

Urmare a discuțiilor, prin votul majoritar al magistraților secției, s-a stabilit că, în baza delegației extrajudiciare date de către decanul baroului, avocatul poate redacta cererea de chemare în judecată și poate reprezenta sau asista partea, după sesizarea instanței, în baza delegației date de către decanul baroului.

În susținerea opiniei majoritare, s-a apreciat că dispozițiile art. 35 din OUG nr. 51/2008 nu trebuie privite în mod limitativ, câtă vreme din cuprinsul acestora nu rezultă că asistența extrajudiciară prin avocat poate viza doar situațiile expres enumerate, iar dispozițiile art. 36 din OUG nr. 51/2008 trebuie coroborate cu dispozițiile art. 75 din Legea nr. 51/1995 și art. 156 din Statutul avocaților, în sensul că, nu poate acorda asistența juridică ca avocat ales, cel care a acordat asistență juridică extrajudiciară în mod gratuit. Scopul interdicției prevăzută de art. 36 din OUG nr. 51/2008 este acela de a împiedica avocatul care a asigurat asistența juridică în faza extrajudiciară de a pretinde de la partea asistată sume de bani în calitate de avocat ales pentru faza judiciară, eludându-se

astfel interdicția statuată prin art. 75 din Legea nr. 51/1995 și art. 156 din Statutul avocaților.

La Tribunalul Arad, în urma consultării colectivului de judecători ai Secției civile în cadrul ședinței ce a avut loc la data de 22.04.2016, opinia majoritară a fost aceea că, avocatul desemnat de barou pentru asigurarea asistenței extrajudiciare poate să reprezinte partea în fața instanței în baza unei atare delegații, dar nu se justifică acordarea de către instanță a onorariului avocațial prin hotărâre ci urmează ca avocatul să obțină onorariul cuvenit urmare a referatului întocmit, verificat și avizat, care se înaintează Consiliului Baroului iar ulterior departamentului economico-financiar al Tribunalului.

Ca propunere de lege ferenda, judecătorii din cadrul secțiilor civile ale Tribunalului și Judecătoriei Arad au apreciat că se impune modificarea prevederilor art. 36 din OUG nr. 51/2008, în sensul că, avocații desemnați de decanul baroului în vederea acordării asistenței extrajudiciare să poată reprezenta partea și în etapa judiciară (inclusiv prin susținerea cererii de chemare în judecată și punerea de concluzii pe fond) în baza aceleiași delegații și a onorariului acordat, urmând ca interdicția de a acorda asistență judiciară (astfel cum este prevăzută în prezent) să se refere exclusiv la încheierea de către avocatul desemnat a unui contract de asistență juridică cu partea.

Utilitatea modificării legislative propusă este dată, în opinia magistraților secției civile, de economisirea de fonduri, întrucât urmează să se încaseze un singur onorariu plătit din fondurile Ministerului Justiției și nu două (unul pentru etapa extrajudiciară și unul pentru etapa judiciară).

Concluzionând, Secția pentru judecători constată că din verificările efectuate, având la bază datele comunicate de instanțe, a rezultat că hotărârea nr. 79/26.01.2015 a Secției pentru judecători a Consiliului Superior al Magistraturii a fost adusă la cunoștința judecătorilor din cadrul tuturor instanțelor, luându-se măsuri concrete pentru punerea în executare a acesteia.

În acest sens, la majoritatea instanțelor au fost adoptate modalități tehnice care să permită accesarea în timpul ședințelor de judecată a „Tabloului avocaților”, fie din portalul EMLAP, fie prin crearea unor link-uri către alte pagini web.

În situațiile de excepție, în care dispozițiile hotărârii nr. 79/26.01.2015 nu au fost implementate, acestea au fost justificate, de regulă, de cauze obiective, invocându-se aspecte de ordin tehnic, precum și dificultatea efectuării acestor verificări în timpul dezbaterilor din ședințele de judecată, aspecte care au fost detaliate în cadrul Capitolului III.

Se impune a se reține că, în cazul unora dintre instanțele care au implementat hotărârea nr. 79/26.01.2015, nu se procedează, în fapt, la efectuarea verificărilor prin accesarea portalului E-MAP în timpul ședinței de judecată, verificările fiind realizate prin solicitarea legitimației de avocat, prin verificarea conținutului delegațiilor depuse la dosar, etc.

De altfel, și în cazul instanțelor care nu au asigurat accesul la „Tabloul avocaților” în timpul ședințelor de judecată, obligația de verificare a calității de avocat este îndeplinită în modalitățile mai sus menționate.

Față de aspectele rezultate din verificări, rațiunile avute în vedere la adoptarea hotărârii nr. 79/26.01.2015 și considerentele de ordin practic sub aspectul celerității procedurilor judiciare ale accesării în timpul ședinței de judecată a informațiilor vizând calitatea de avocat a persoanelor care se prezintă în fața instanței, apreciem că se impune continuarea demersurilor în vederea implementării acestei hotărâri la toate instanțele judecătorești.

În ceea ce privește practica instanțelor relativ la verificarea calității de avocat a persoanelor care acordă asistență juridică părților, s-a constatat că, de regulă, aceste verificări au la bază împuternicirea avocațială depusă la dosar, în privința căreia se analizează conformitatea cu prevederile statutare din punct de vedere formal, cât și al conținutului, pentru a se stabili existența în cuprinsul acesteia a tuturor mențiunilor necesare, semnarea și parafarea.

Totodată, se solicită prezentarea unui document doveditor al calității de avocat (legitimație/card), urmărindu-se ca actul prezentat să fie valabil, și se procedează și la verificarea tabloului avocaților, cu preponderență în situațiile în care persoana care invocă deținerea calității de avocat nu se înfățișează în mod obișnuit în fața instanței.

A rezultat că, în situația avocaților care pledează în mod curent în instanțe, identitatea și calitatea de avocat a acestora fiind cunoscute judecătorului, de regulă nu se mai procedează în fiecare ședință, respectiv în fiecare dosar, la legitimarea acestora.

Deși practica instanțelor în ceea ce privește modalitatea, frecvența și momentul la care se procedează la consultarea "Tabloului avocaților" este diferită, fiind situații în care nu se mai procedează în fiecare ședință, respectiv în fiecare dosar, la verificarea calității avocaților, aceasta este justificată de dificultatea pe care o presupune efectuarea unor astfel de verificări (pentru fiecare avocat al părților din fiecare dosar, la fiecare termen), demers ce ar greva în mod excesiv activitatea judecătorilor și grefierilor, ținând cont de volumul lucrărilor și specificul activității de judecată.

Sub acest aspect este necesar a se reține, pe de o parte că, verificări vizând calitatea de reprezentant se realizează la înregistrarea dosarului și/sau la termenul la care este depusă împuternicirea avocațială și există mijloace procedurale de remediere a situațiilor în care se constată lipsa calității de avocat iar pe de altă parte, cazurile în care se prezintă în instanță avocați aflați în situații de incompatibilitate, suspendare, radiere, excludere sunt reduse în practică.

În ceea ce privește situațiile în care s-a constatat exercitarea unor activități specifice profesiei de avocat de către persoane care nu funcționează în cadrul formei de organizare profesională recunoscută prin Legea nr. 51/1995, din verificări a rezultat că acestea au o incidență redusă, fiind identificate, preponderent, în materie civilă.

Astfel, *în materie civilă*, în situația în care se constată/invocă în cursul judecății exercitarea unor activități specifice profesiei de avocat de către persoane care nu funcționează în cadrul formei de organizare profesională recunoscută prin Legea nr. 51/1995, se pune în discuție excepția lipsei calității de reprezentant.

Ca și modalitate de lucru s-a constatat că, de regulă, instanța pune în vedere persoanei reprezentate că are posibilitatea angajării unui avocat sau cea a mandatării respectivei persoane iar, în cele mai multe cazuri, la termenul acordat respectivele persoane au prezentat procuri judiciare ori s-a luat act de declarația expresă a părții vizând mandatul acordat, persoanele în discuție dobândind calitatea de mandatar

convenționali ai părților, în condițiile art. 83 alin. (1) din noul Cod de procedură civilă (art. 68 alin. (4) vechiul Cod de procedură civilă).

A mai rezultat că, în funcție de poziția părților, după caz, instanțele au admis excepția lipsei calității de reprezentant a persoanelor în privința cărora s-a constatat că nu funcționează în cadrul formei de organizare profesională recunoscută prin Legea nr. 51/1995.

Practica instanțelor care, în situația când se constată exercitarea unor activități specifice profesiei de avocat de către persoane care nu funcționează în cadrul formei de organizare profesională recunoscută prin Legea nr.51/1995, după punerea în discuție a excepția lipsei calității de reprezentant, de a pune în vedere persoanei reprezentate că are posibilitatea mandatării respectivei persoane, trebuie analizată însă în contextul în care, pentru cazuri similare s-au constatat indiciile săvârșirii infracțiunii prevăzute de art. 348 Cod penal, cu referire la art. 26 alin.(1) din Legea nr. 51/1995 și s-a dispus sesizarea parchetului.

În acest sens, apreciem că se poate pune în discuție oportunitatea precizării exprese de către instanță în ședința de judecată a posibilității părții de a desemna drept mandatar persoana în privința căreia s-a constatat lipsa calității de reprezentant.

În materie penală, în măsura în care se invocă în cursul judecării exercitarea unor activități specifice profesiei de avocat de către persoane care nu funcționează în cadrul formei de organizare profesională recunoscută prin Legea nr. 51/1995, se procedează, în funcție de momentul invocării acestei împrejurări și de urgența cauzei, la efectuarea de verificări pe portalul EMAP, telefonic (la baroul aferent), pe site-ul Uniunii Naționale a Barourilor din România sau al Baroului aferent etc.

În cazul în care se constată exercitarea unor activități specifice profesiei de avocat de către persoane care nu funcționează în cadrul formei de organizare profesională recunoscută prin Legea nr. 51/1995, acelor persoane nu li se permite să pună concluzii, fiind desemnat un apărător din oficiu în cazul în care asistența juridică este obligatorie.

O situație particulară identificată în practica instanțelor (tot în materie penală) vizează verificarea calității de reprezentant în cazul în care asistența juridică este asigurată

de către avocații provenind din statele membre ale Uniunii Europene și ale Spațiului Economic European, sub acest aspect existând o practică neunitară în ceea ce privește modalitatea de efectuare a verificărilor și de soluționare a incidentelor de această natură.

În fața de datele rezultate din verificări vizând situațiile în care asistența juridică este asigurată de către avocații provenind din statele membre ale Uniunii Europene și ale Spațiului Economic European, apreciem că se impune discutarea acestor aspecte la nivelul tuturor instanțelor, în vederea stabilirii unei practici unitare, sub aspectul modalității de efectuare a verificărilor și de soluționare a incidentelor de această natură.

Sub un alt aspect, s-a constatat că în practica instanțelor a fost identificat un număr redus de situații în care persoanele care s-au prezentat în calitate de avocat nu îndeplineau condițiile prevăzute de lege pentru exercitarea profesiei, întrucât erau fie suspendați, fie incompatibili sau excluși din profesie.

Din verificările efectuate a rezultat totodată că, în ipoteza în care se constată exercitarea unor activități specifice profesiei de avocat de către persoane care nu funcționează în cadrul formei de organizare profesională recunoscută prin Legea nr. 51/1995, *doar în unele cazuri* s-a dispus și sesizarea parchetului pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 348 Cod penal, cu referire la art. 26 din Legea nr. 51/1995, republicată și modificată, sub acest aspect neexistând o practică unitară la nivelul instanțelor judecătorești.

Analiza dosarelor indicate punctual în relațiile comunicate de către instanțe nu a permis identificarea argumentelor avute în vedere în situațiile în care nu s-a dispus sesizarea parchetului.

Pe de altă parte, întrucât nu toate instanțele au menționat, în concret, situațiile vizate de prezentele verificări și doar au precizat, în mod generic, practica existentă la nivelul instanței, nu se poate stabili nici dacă opinia majoritară este în sensul sesizării organelor de urmărire penală, alături de celelalte măsuri procesuale/dispoziții adoptate în dosare.

Lipsa unei modalități unitare de apreciere cu privire la existența indicilor de săvârșire a infracțiunii și la obligativitatea sesizării parchetului poate constitui o

vulnerabilitate, în condițiile în care activitățile de exercitare a profesiei de avocat de către persoane care nu funcționează în cadrul formei de organizare profesională recunoscută prin Legea nr. 51/1995, nesancționate la momentul constatării, pot continua în timp.

În fața de aceste constatări Secția pentru judecători apreciază că se impune discutarea acestor aspecte la nivelul tuturor instanțelor, în vederea stabilirii unei practici unitare, sub aspectul circumstanțelor și condițiilor în care se impune sesizarea parchetului pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 348 Cod penal, cu referire la art. 26 din Legea nr. 51/1995, republicată și modificată.

În ceea ce privește practica instanțelor din perspectiva dispozițiilor art. 35 și art. 36 din OUG nr. 51/2008, modificată, sub aspectul posibilității utilizării delegațiilor de asistență extrajudiciară, pentru reprezentarea/asistarea părților în fața instanței de judecată, din datele comunicate de cvasitotalitatea instanțelor nu au rezultat situații în care persoane având delegații emise pentru asistență extrajudiciară, să fi asigurat reprezentarea/asistarea în fața instanței de judecată a acelorași părți, în același litigiu.

Interpretarea dată acestor dispoziții legale de Tribunalului Arad și Judecătoria Arad, este singulară în ansamblul opiniilor exprimate la nivelul tuturor instanțelor de judecată.

Această situație poate reprezenta o vulnerabilitate, impunându-se discutarea acestor chestiuni de drept la nivelul întregii Curți de Apel Timișoara și, în funcție de rezultatul dezbaterilor, revizuirea practicii în această materie.

De asemenea, Secția pentru judecători formulează următoarele observații:

Dreptul la apărare reprezintă un drept constituțional, consacrat de art. 24 din Constituția României, revizuită.

Apărarea trebuie să fie efectivă, reală, și trebuie realizată de profesioniști, pentru a da eficiență asistenței juridice acordate, în lumina dispozițiilor art.6 din Convenția Europeană pentru Drepturile Omului.

În conformitate cu dispozițiile art. 1 din Legea nr. 51/1995 pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat, republicată, cu modificările ulterioare, „(1) Profesia de

avocat este liberă și independentă, cu organizare și funcționare autonome, în condițiile prezentei legi și ale statutului profesiei.

(2) Profesia de avocat se exercită numai de avocații înscrși în tabloul baroului din care fac parte, barou component al Uniunii Naționale a Barourilor din România, denumită în continuare U.N.B.R.

(3) Constituirea și funcționarea de barouri în afara U.N.B.R. sunt interzise. Actele de constituire și de înregistrare ale acestora sunt nule de drept. Nulitatea poate fi constatată și din oficiu”.

Prin Decizia nr. XXVII din 16 aprilie 2007, pronunțată în soluționarea recursului în interesul legii declarat de procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, Înalta Curte de Casație și Justiție a arătat că, atâta vreme cât dispozițiile din Legea nr. 51/1995, având caracter de lege specială cu privire la modul de exercitare a profesiei de avocat, conțin anumite cerințe imperative, este de la sine înțeles că nu este posibilă îndeplinirea unei asemenea profesii în afara cadrului instituționalizat de acea lege.

Plenul Consiliului Superior al Magistraturii a analizat, în ședința din data de 8 octombrie 2013, mai multe sesizări cu privire la aspecte similare și a reținut, ținând seama și de Decizia nr. XXVII din 16 aprilie 2007 a Înaltei Curți de Casație și Justiție menționată anterior că, în mod legal, avocatura este practică în baza Legii nr. 51/1995 pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat, republicată, cu modificările și completările ulterioare, de către avocații înscrși în structurile care funcționează conform art. 1 alin. (2) și (3) din această lege.

Potrivit dispozițiilor legale menționate, profesia de avocat se exercită numai de avocații înscrși în tabloul baroului din care fac parte, barou component al Uniunii Naționale a Barourilor din România, denumită U.N.B.R.

Prin Decizia nr. 412/2013, Curtea Constituțională a reținut că, în concepția legiuitorului, avocatura este un serviciu public, care este organizat și funcționează pe baza unei legi speciale, iar profesia de avocat poate fi exercitată de un corp profesional selectat și funcționând după reguli stabilite de lege. S-a mai reținut că această opțiune a legiuitorului nu poate fi considerată ca neconstituțională, având în vedere că scopul ei este asigurarea unei asistențe juridice calificate, iar normele în baza cărora funcționează nu

contravin principiilor constituționale, cei care doresc să practice această profesie fiind datori să respecte legea și să accepte regulile impuse de aceasta.

Curtea a constatat, de asemenea, că astfel se explică de ce condițiile de organizare și exercitare a profesiei de avocat sunt prevăzute într-o lege specială. De altfel, Curtea a statuat că profesia de avocat se poate exercita numai cu respectarea legii, și nu împotriva ei, iar faptul că accesul la profesia de avocat este condiționat de satisfacerea anumitor cerințe nu poate fi privit ca o îngrădire a dreptului la muncă sau a alegerii libere a profesiei.

Pentru aceste considerente, Secția pentru judecători va aproba raportul privind verificarea modului de respectare a dispozițiilor Legii nr. 51/1995 privind organizarea și exercitarea profesiei de avocat, referitoare la verificarea calității de avocat a persoanelor care acordă asistență juridică, cu observațiile formulate în ședința Secției pentru judecători, aprobând și următoarele măsuri:

- a) comunicarea prezentei hotărâri către conducerile curților de apel;
- b) continuarea demersurilor în vederea implementării Hotărârii nr. 79 din 26 ianuarie 2015 a Secției pentru judecători a CSM la toate instanțele de judecată;

- c) adoptarea de către conducerile curților de apel a măsurilor ce se impun în vederea discutării aspectelor la care se face referire în cele ce urmează, la nivelul tuturor instanțelor, pentru stabilirea unei practici unitare:

- sub aspectul circumstanțelor și condițiilor în care se impune sesizarea parchetului pentru săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art.348 Cod penal, cu referire la art. 26 din Legea nr. 51/1995, republicată și modificată, în ipoteza în care se constată exercitarea unor activități specifice profesiei de avocat de către persoane care nu funcționează în cadrul formei de organizare profesională recunoscută prin Legea nr. 51/1995;

- sub aspectul modalității de efectuare a verificărilor și de soluționare a incidentelor ivite în cazul în care asistența juridică este asigurată de către avocații provenind din statele membre ale Uniunii Europene și ale Spațiului Economic European;

d) adoptarea măsurilor ce se impun de către conducerea Curții de Apel Timișoara, în vederea analizării modului de interpretare și aplicare a dispozițiilor art. 35 și art. 36 din OUG nr. 51/2008 modificată, sub aspectul posibilității utilizării delegațiilor de asistență extrajudiciară, pentru reprezentarea/asistarea părților în fața instanței de judecată, la nivelul întregii Curți de Apel Timișoara, prin discutarea acestor aspecte în cadrul proximei ședințe de unificare a practicii, în raport și de situația constatată la nivel național în materie și, în funcție de rezultatul dezbaterilor, revizuirea practicii în această materie;

e) monitorizarea de către conducerea Curții de Apel Timișoara a modului de aplicare a dispozițiilor art. 35 și art. 36 din OUG nr. 51/2008 modificată, la nivelul Tribunalului Arad și Judecătoriei Arad, după stabilirea practicii unitare la nivelul curții și comunicarea rezultatului monitorizării Inspecției Judiciare, în termen de 4 luni de la aprobarea prezentului raport.

Față de cele expuse, în temeiul dispozițiilor art. 41 lit. g) din Legea nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, republicată, cu modificările și completările ulterioare, prin vot direct și secret, cu majoritatea, respectiv unanimitatea voturilor membrilor prezenți;

SECȚIA PENTRU JUDECĂTORI A CONSILIULUI SUPERIOR AL MAGISTRATURII

HOTĂRĂȘTE

Art.1 – Aprobă raportul de control al Inspecției Judiciare nr. 4161/IJ/2253/DIJ/2016, întocmit ca urmare a controlului tematic având ca obiect „verificarea modului de respectare a dispozițiilor Legii nr. 51/1995 privind organizarea și exercitarea profesiei de avocat, referitoare la verificarea calității de avocat a persoanelor care acordă asistență juridică, cu observațiile formulate în ședința Secției pentru judecători”, cu observațiile formulate în ședința Secției pentru judecători.

Art.2 – Aprobă următoarele măsuri:

1. Comunicarea Hotărârii Secției pentru judecatori privind Raportul de control către conducerile curților de apel.

2.Continuarea demersurilor în vederea implementării Hotărârii nr. 79 din 26 ianuarie 2015 a Secției pentru judecatori a CSM la toate instanțele de judecată.

3. Adoptarea de către conducerile curților de apel a măsurilor ce se impun în vederea discutării aspectelor la care se face referire în cele ce urmează, la nivelul tuturor instanțelor, pentru stabilirea unei practici unitare:

- sub aspectul circumstanțelor și condițiilor în care se impune sesizarea parchetului pentru săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art.348 Cod penal, cu referire la art. 26 din Legea nr. 51/1995, republicată și modificată, în ipoteza în care se constată exercitarea unor activități specifice profesiei de avocat de către persoane care nu funcționează în cadrul formei de organizare profesională recunoscută prin Legea nr. 51/1995;
- sub aspectul modalității de efectuare a verificărilor și de soluționare a incidentelor ivite în cazul în care asistența juridică este asigurată de către avocații provenind din statele membre ale Uniunii Europene și ale Spațiului Economic European;

4.Adoptarea măsurilor ce se impun de către conducerea Curții de Apel Timișoara, în vederea analizării modului de interpretare și aplicare a dispozițiilor art. 35 și art. 36 din OUG nr. 51/2008 modificată, sub aspectul posibilității utilizării delegațiilor de asistență extrajudiciară, pentru reprezentarea/asistarea părților în fața instanței de judecată, la nivelul întregii Curți de Apel Timișoara, prin discutarea acestor aspecte în cadrul proximei ședințe de unificare a practicii, în raport și de situația constatată la nivel național în materie și, în funcție de rezultatul dezbaterilor, revizuirea practicii în această materie;

5.Monitorizarea de către conducerea Curții de Apel Timișoara a modului de aplicare a dispozițiilor art. 35 și art. 36 din OUG nr. 51/2008 modificată, la nivelul Tribunalului Arad și Judecătorei Arad, după stabilirea practicii unitare la nivelul curții și

comunicarea rezultatului monitorizării Inspecției Judiciare, în termen de 4 luni de la aprobarea prezentului raport.

Art.3 - Prezenta Hotărâre a Secției pentru judecători a Consiliului Superior al Magistraturii nr. 1628/2016 se comunică Inspecției Judiciare, pentru luarea măsurilor ce se impun.

Data în București, la data de 24 noiembrie 2016

Președinte,

Judecător Mircea ARON

